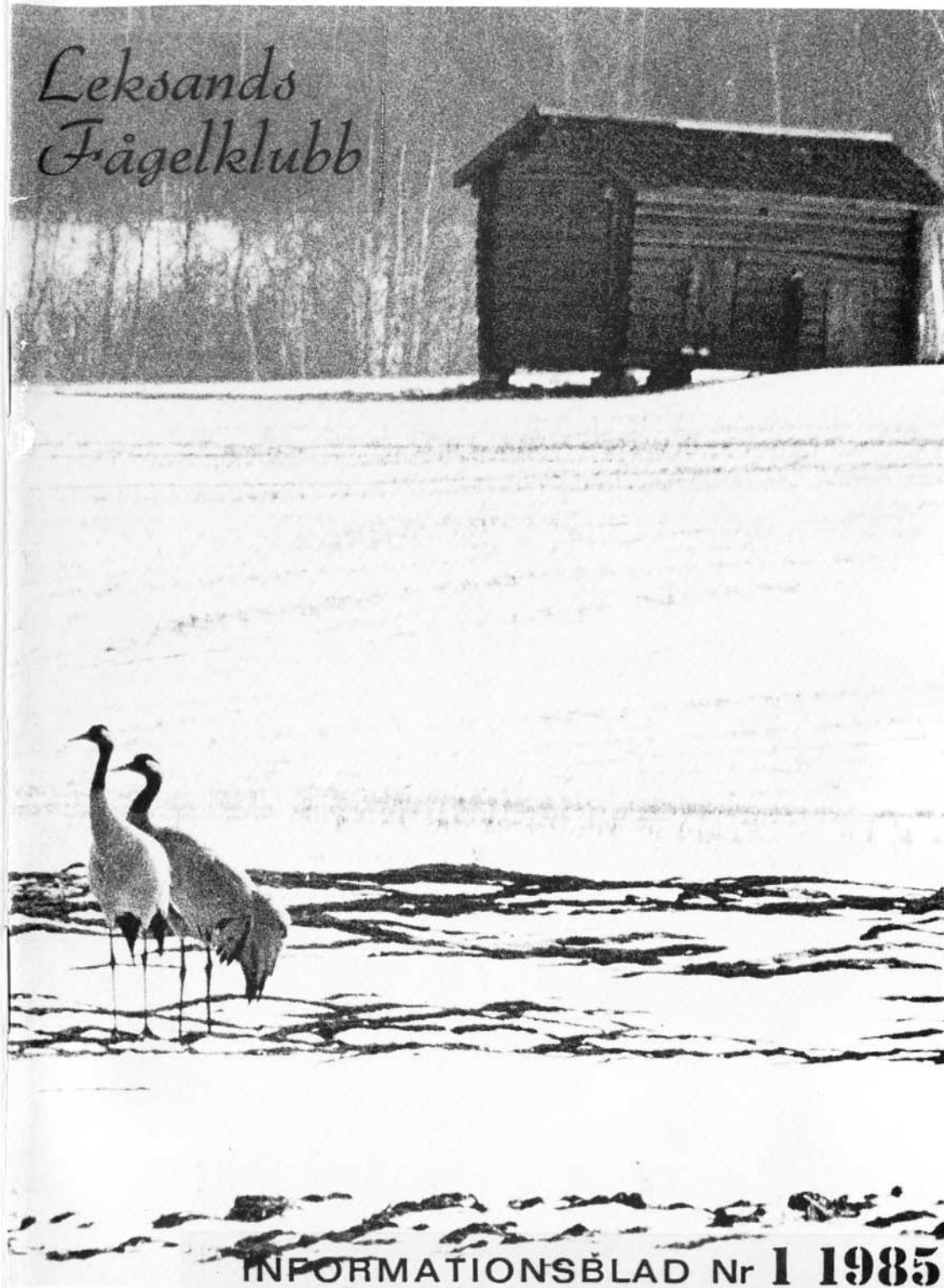

VAR OCH SOMMARPROGRAM 1985

- 31 MARS HACKSPETTSEKKURSION, besök vid fåbodar i västra Leksand.
samling vid Shell på Akerö kl.06.00.
Ledare:Staffan Müller Kostnad: 5 kr
- 2 APRIL UGGLEVAKA, samling vid Shell på Akerö kl.20.00.
Ledare: Sören Stenberg Kostnad: 5 kr
- 8 APRIL ORRSPEL, samling vid Shell på Akerö kl.04.00 eller
Sockenstugan i Siljansnäs kl.04.15.
Ledare: Bosse Alexandersson Kostnad: 5 kr
- 14 APRIL FILMAFTON-GÖSTA TYSK,TV-film om tjäderlek samt bild-
visning.
Samling på Kajen kl.17.00.
- 19 MAJ LIMSJÖMORGON,samling vid södra tornet kl.05.00.
- 14 JUNI NATTSKÄRREINVENTERING, samling vid Shell på Akerö
kl.22.00. Se vidare sep. artikel.
- 23 JUNI KOLLSJÖAFTON, en promenad till Kollsjönäset. Samling
vid Shell Akerö kl.19.00. Kostnad: 5 kr.
- 15 AUGUSTI ÖLANDSRESA, en 4-dagarstur till bl.a Ottenby.
Kostnad ca 200 kr för resan. Anm: Staffan
Müller
t. 134 95
- KOM IHAG: RÄTT UTRUSTNING, KLÄDSEL TA MED FIKA!!

studieförbundet
Fritidsrörelsernas eget studieförbund

Leksands Fågelklubb

INFORMATIONSBLAD Nr 1 1985

DEN NÖDVÄNDIGASTE
UTRUSTNINGEN
FINNER
DU HOS
OSS!!!

CLAS OHLSON AB

INSJÖN

LÅGSVAVLIGA ELDNINGSSOLJOR o.
ÖVRIGA OLJEPRODUKTER

Växeln öppen vard 7 - 16

GRÄVMASKINER - DUMPRAR - LASTMASKINER - VÄGHYVEL
GODS-, GRUS-, ANLÄGGNINGS- o. FLISTRANSPORTER
VÄXELFLAKSSYSTEM 10 - 35 kbm
HÖGTRYCKSSPOLNING för avloppsledning
SÄLLAD MATJORD

UTGIVEN AV LEKSANDS FÅGELKLUBB 1985

Ansvarig utgivare:

Staffan Müller, Sturollsgattu 3
793 00 LEKSAND, Tel: 0247/134 95

Redaktion:

Staffan Müller, Kjell Leander,
Ove Östberg och Conny Hansson

Adressändringar:

Skriftligen till Bosse Alexandersson
Tillasvägen 19, 793 00 LEKSAND

TIDSKRIFTEN GES UT 3 GGR/ÅR. FÅGELKLUBBENS MEDLEMMAR ERHÅLLER TIDNINGEN
UTAN KOSTNAD.

Medlemsavgift för 1985:

Vuxen40 kr/år
Barn, stud., familjemedlem ...20 kr/år

POSTGIRO: 438 26 34 - 6

BANKGIRO: 456 - 4373

INNEHÅLL

Förändringar i Leksands- traktens fågelfauna.....5	Fågelvakten.....24
En omfattande fäbodinventering.13	Ölandsresa hösten 1985.....26
Gösta Tysk.....20	Skriv om fåglar.....27
Nattskärreinventering.....21	Ungdomarnas program.....28
Naturfotografer.....22	Vår/Sommarprogram.....32

PRESSTOPP NR 2/85 : 15 JULI 1985
Lämna manus till Staffan Müller

OMSLAGSBILD: Ännu en vinter har gått!!!
FOTO: Ragnar Nyberg

KORNKNARR- lemlästad och dödad under slätter

Foto: GUNNAR LIND

RAPPHÖNSEN- förr var de vanliga fåglar.

Foto: GUNNAR LIND

NÅGOT OM FÖRÄNDRINGAR I LEKSANDSTRAKTENS FÅGELFAUNA.

Den som vill jämföra dagens fågel fauna i Leksand med hur det var i början av 1900-talet har inte mycket att jämföra med. De enda litteraturuppgifter jag funnit är E. Dahls förteckning "Dalarnas ryggradsdjur" i tidskriften Fauna och Flora 1943. I detta arbete finns en del äldre uppgifter från Leksand. I boken Vår socken, utgiven 1938, finns ett kåseri "Något om sångfåglar och fågelsång" av W. Dalgård där han berättar om några fågelarter. Inget av ovanstående arbeten ger något besked om hur allmänna de olika arterna var tidigare. Jag har även frågat några naturintresserade, äldre personer, vilka var verksamma redan i början av seklet men inte heller därigenom har jag lyckats få några klara besked.

JORDBRUKSMARKEN

En sak är emellertid helt säker. Kornknarren måste förr ha varit en mycket allmän fågel. Samtliga tillfrågade har berättat att den hördes överallt på åkrar och ängar under försommarkvällar och nätter. När och varför försvann kornknarren från våra trakter?

Mot slutet av 40-talet, när jag började studera fåglar, var den i stort sett borta. Sedan dess har endast enstaka exemplar rapporterats emellanåt. Största orsaken till försvinnandet var säkerligen förändringar i jordbruket, införandet av slättermaskinen och efterhand tidigare höslätter. Smärre förändringar i klimatet kan också ha bidragit till försvinnandet.

Hur har det då gått för andra arter som häckar i anslutning till jordbruksmark? Rapphönan, förr en allmän fågel, är borta sedan 60-talet. Sånglärkan har minskat mycket påtagligt. I området mellan Moskogen och Häradsbygden, där man på 50-talet kunde räkna in ett 100-tal sjungande ex, hör man numera inte fler än ett par 10-tal, om ens det. Även ortolansparven har minskat i numerär de sista 10 åren. Samtliga dessa arter häckar huvudsakligen i vallar och i takt med minskad vallareal och ändrade brukningsmetoder har utrymmet blivit allt mer begränsat för dem.

Har då inte det mera storskaliga jordbruket gynnat någon art?

Jo, tofsvipan har dragit nytta av detta och besatt nya områden. Den har ökat märkbart i antal sedan 40-talet. Även kanadagås och vissa måsararter har i allt större utsträckning börjat furagera på fälten.

TOFSVIPA - EN ART SOM ÖKAT I ANTAL

FOTO: GUNNAR LIND

Andra fåglar som ofta häckar i anslutning till odlad mark och som minskat i antal är tornfalk, stenskvätta, buskskvätta, törnsångare samt hämpling. Grönfinken däremot har ökat kraftigt sedan 40-talet och beståndet torde ha flerdubblats. Även kråkan, anser jag trots jägarnas motsatta påstående, har minskat i antal! Det är i varje fall glesare mellan boplatserna i dag än det var på 50- och 60-talen.

TÄTORTEN

Även hos fåglar som häckar i och vid bebyggelse har stora förändringar ägt rum. Ladusvalan och hussvalan var förr vanliga fåglar ute i byarna men också vid många fäboddar och skogsbaracker. Så är det inte i dag. Visst finns båda arterna fortfarande men antalet är inte ens en tredjedel av 50-talets populationer. Rödstjärt och grå flugsnappare var även de vanliga fåglar vid bebyggelse men båda arterna har minskat i antal. Även stararnas antal har reducerats kraftigt under det sista decenniet och beståndet torde ha halverats under denna period. Gråsparven har också blivit fåtaligare men fortfarande finns relativt goda populationer här och var. Fåglar som ökat i denna biotop är kaja och nötväcka. Turkduvan hör också till denna kategori. Den kom till Leksandstrakten i mitten av 60-talet och ökade i antal det närmaste decenniet. Under några relativt stränga vintrar i slutet av 70-talet minskade antalet drastiskt och i dag är det osäkert om den finns kvar som häckfågel i Leksand.

VÄTMARKEN

Hos fåglar som häckar i anslutning till sjöar och vattendrag har också förändringar ägt rum men oftast av positiv karaktär. Skäggdoppingen har ökat i antal och häckar i många vassruggar runtom i trakten. Svarthakedoppingen har blivit bofast i Limsjön. Blåsand och vigg häckar numera i flera sjöar. Kanadagås och knölsvan är talrikare än tidigare. Rörhönan häckar åtminstone vissa år. Gråtrut, fiskmåsa och skrattmåsa ökade kraftigt i antal under 50- och 60-talen. Fortfarande finns goda stammar av dem trots att skrattmåsen sedan dess minskat med ca 1000 par.

Rörsångaren har ökat kraftigt och finns nu i vassruggar i flera sjöar. Däremot har den sydliga arten av gulärta i stort sett försvunnit som häckfågel från sankängar och sjömader. På 40-talet kom de första gräshoppsångarna till trakten. Den ökade något efterhand men har aldrig hörts i något större antal. Den besatte fuktiga busk- och örtrika ängsmarker. Ungefär samma biotop brukar kärrensångare föredra, en fågel som av allt att döma är på invandring.

TJÄDER- KOMMER DEN ATT FINNAS KVAR I FRAMTIDENS SKOGAR?

FOTO: GUNNAR LIND

Från lummiga buskage, oftast i närhet av vatten, brukar näktergalen höras. Även den är stadd på invandring. Rosenfinken företrar också denna biotop. Den invandrade till Leksand under 50-talet och har sedan dess ökat kraftigt i antal och är nu en välkänd fågel på många ställen. En annan art som tillhör lövskogsdungarna är härmsångaren. Den har ökat påtagligt i antal sedan slutet av 40-talet. Två lövskogsarter som minskat i antal är gröngöling och mindre hackspett och speciellt den senare är i dag fåtalig.

SKOGEN

De allra största förändringarna har emellertid drabbat skogens fåglar. I takt med att avverkningarna mekaniserades ändrades också avverkningsmetoderna. Dagens skogsbruk med jättelika hyggen, som sedan ofta planteras med en enda trädart stående i rader med jämna mellanrum, gynnar knappast någon fågelart. Under några få år är det vissa arter som drar nytta av hyggena men när ungskogen växer upp så försvinner de. Duvhöken var tidigare en allmän rovfågel i Leksand men efterhand som gammelskogen avverkas minskar hökarna i antal och dagens duvhökspopulation kan uppskattas till ca en tredjedel av 50-talets. Två arter som har i stort sett samma biotopkrav som duvhöken är sparvuggla och tretåig hackspett. Båda dessa har minskat i antal och speciellt den senare är i dag betydligt fåtaligare än tidigare.

Orren och tjädern har också drabbats hårt av det moderna skogsbruket. Enligt äldre personer var de förr mycket talrika men redan i mitten av seklet var nedgången påtaglig. Sedan dess har tillgången ytterligare försämrats. På 50-talet fanns lavskrikan lite varstans i Leksandsskogarna men antalet har minskat kraftigt sedan dess. Våra skogsmesar svartmes, tofsmes och talltita har även de drabbats hårt av skogsbruket. Deras förnämsta biotoper är det som i dagligt tal kallas för "ovärdade skogar" och sådana får numera inte förekomma enligt skogsvårdsstyrelsens vise män. Till mesarnas skara kan också deras trogne följeslagare trädkryparen räknas, vilken har liknande biotopkrav.

En art som ökat i antal är korpen. Den första kända häckningen i Leksand ägde rum 1954. Sedan dess har den spritt sig och finns i dag över hela området. Ringduvan är en annan art som ökat i antal under de senaste decennierna. Ett par arter som ökat i antal på grund av kalhyggena är hökuggla och jorduggla. Detsamma kan sägas om varfågel och törnskata.

PILGRIMSFALKEN - KOMMER DEN NÅGONSIN TILLBAKA?

FOTO: GUNNAR LIND

Det finns också några arter som häckar i skogsområden och som minskat i antal men vars minskning inte beror på skogsavverkningar. Berguven var tidigare en välkänd fågel, som många äldre personer berättat om. Förr fanns det drygt 10-talet kända berguvsrevir i trakten och de sista uvarna försvann som häckfåglar i mitten av 40-talet. Dess försvinnande beror helt på mänsklig förföljelse. Pilgrimsfalken fanns med tre par tidigare men samtliga försvann under 50-talet. På 40- och 50-talen fanns det 12 kända fiskgjuserevir i Leksandstrakten. I dag finns endast två av dessa kvar. Pilgrimsfalkens och fiskgjusens tillbakagång beror säkerligen till största delen på miljögifter (biocider).

Nattskärnan var förr en allmän fågel vars surrande läte hördes under försommarnätterna. Den höll mestadels till på torra tallhedar. Dess försvinnande är mera svårförklarligt men kan bero på förändringar i klimatet och därav minskad födotillgång.

Slutligen skall jag nämna ett par vintergäster som ökat i antal. Sångsvanen är en av dem. Aldrig tidigare har jag kunnat räkna så många exemplar av dem som under de allra senaste åren. Kungsörnen är den andra arten. Ganska många exemplar övervintrar numera i Leksandstrakten mest tack vare fågelklubbens örnutfodring. Dessa båda arter kan tänkas bli bofasta i området inom en nära framtid.

Som synes har ganska stora förändringar ägt rum inom loppet av några decennier. Stora förändringar kommer också att ske i fortsättningen. En del arter kommer att helt försvinna medan andra kommer att invandra till Leksand. Fågelsamhället är alltså föränderligt!

Gunnar Lind

Hagbergs Repro AB

Nordmarksvägen 27

123 51 FARSTA

Tfn 08-94 93 00 / 94 69 00

HAGBERGS har till detta nummer bjudit på material och lånat ut sin avancerade reproutrustning för tryckplåtsoriginalen. Cilla stod för arbetet.

Vi tycker synd om Sten A, som ligger sjuk.
Bosse & Conny

Avsikten med den omfattande fåbodinventeringen är att kartlägga fågellivet kring dessa unika miljöer, främst med avseende på de olika hackspettarna. Foto: Staffan Müller (Olsnäs fåbodar)

Den VITRYGGIGA HACKSPETTEN återfinns nu endast med ett fåtal par i hela landet. Foto: Gunnar Lind

EN OMFATTANDE FÅBODINVENTERING

Det har vid flera tillfällen, inte minst i Informationsbladet, omnämnts hur värdefulla våra fåbodområden är. Dessa utgör livgivande oaser i den monotona barrskogen och fungerar som boplatser för ett stort antal växter och djur.

Leksand är som bekant en kommun som hyser ovanligt många fåbodar och därmed även ger livsrum till bl.a. de fågelarter som föredrar barrskogsbiotopens gläntor och öppningar.

Fågelklubben kommer under de närmaste åren att genomföra en omfattande inventering av ett 100-tal fåbodställen och byar i kommunen.

HACKSPETTAR

Det är främst för att kartlägga de ovanliga hackspettsarternas utbredning och dess behov av skyddad natur, som denna omfattande inventering kommer till stånd.

Det är allom bekant att såväl **gråspett** som **vitryggig hackspett** lever farligt nära utrotningens gräns.

Den **tretåiga hackspetten**, **grön-gölingen** och **mindre hackspetten** har också minskat starkt i antal under senare år (se bl.a. Gunnar Linds artikel om förändringar i fågelfaunan).

GAMMAL BETESMARK

Hackspettarna har främst nytta av de numera igenväxta hackslogarna och beteshagarna som omgärdar nästan alla fåbodar i kommunen.

På många håll står aspen och björken hundraårig. I de grova och ofta döda stammarna hittar fåglarna sin föda.

Vi hoppas kunna förmå markägare och skogsskötare att ta hänsyn till de ovanliga fåglarna genom att lämna mycket grova och döda träd kvar vid en avverkning. Dessutom är den grova lövskogen numera typisk för fåbodemiljön som sådan, varför alltför intensiva avverkningar i dessa bestånd även gör att fåbodvallen mister sin karaktär och utseendet försämras.

REDAN RESULTAT

Trots att inventeringen ännu ej startat har fågelklubben redan lyckats få gehör för sina åsikter vid ett par avverkningar.

I Stormorberg har ett stor lövskogsparti sparats vid fåboden och i Norr Lindberg kommer markägarna att ges instruktioner att spara alla aspar med en stamdiameter överstigande 10 cm.

SKOGSVÅRDSSTYRELSEN

Skogsvårdsstyrelsen är i dessa sammanhang en mycket viktig institution. Varje avverkning överstigande $\frac{1}{2}$ ha måste anmälas till skogsvårdsstyrelsen, som sedan kan gå ut med anvisningar på hur ett område skall drivas.

Skogsvårdsstyrelserna har uppmärksammat hackspettarnas dilemma och genomför nu riksomfattande försök att underlätta överlevandet för de hotade arterna.

Sören Stenberg och Staffan Müller står i regelbunden kontakt med skogsvårdskonsulenterna på övermo och vid månadsvisa genomgångar av alla avverkningsplaner i distriktet kommer man överens om vilka anvisningar som bör lämnas för avverkning i speciellt känsliga områden.

Genom dessa träffar har man sålunda redan lyckats nå resultat i Lindberg och Morberg.

GRÅSPETTEN tillhör de arter som vi hoppas finna vid några fäboddar. Foto: Gunnar Lind

GRÅSPETTEN

Trivs framför allt i områden som hyser ett stort inslag av gamla träd. Grova aspar är kanske favoritträd, men många gråspettar trivs också utmärkt i barrskogen, detta säkert delvis beroende på att den i likhet med gröngölingen gärna företar plundringar i myrstackar.

GRÖNGÖLINGEN

Hittar vi framför allt i lövskogsdungarna, ofta i närhet av bebyggelse. Gröngölingen är i än större utsträckning än gråspetten beroende av myror.

DEN VITRYGGIGA HACKSPETTEN

Känns bäst igen på den streckade buksidan och svag rosafärgade undergumpen, som till skillnad från den större hackspettens, inte allas lyser lika klart och rött.

Vitryggen är för sin existens beroende av skogsmark med ett stort inslag av döda och murkna trädstammar.

Gunnar Lind, som följt den vitryggiga hackspettens utbredning under flera decennier, konstaterade att vitryggen under några år på 60- och 70-talet hade en viss uppgång till följd av att man "fickade" det uppväxande lövslyet på gamla hyggen.

I korthet gick detta ut på, att man för att utrota lövträden i barrplanteringarna, högg ett snitt i lövträdet och hällde i några droppar hormoslyr i huggsåret. Efter ett tag dog trädet och drog efterhand till sig en mängd vedlevande insekter, vilka sedan utgjorde föda åt hackspettarna.

Under 70-talet förbjöds denna form av slybekämpning och nu har de fickade lövträden murknat och vindfällts eller på annat sätt försvunnit.

I takt med att dessa marker förändrades, försvann också den vitryggiga hackspetten från våra trakter.

Det kan här nämnas att inga av de vedinsekter som lockades till lövträden, utgjorde någon fara för de uppväxande barrträden.

Fågelklubben har diskuterat med skogsvårdsstyrelsen att genom ringbarkning av stående träd i speciellt intressanta bestånd, återge den utrotningshotade vitryggen en fullvärdig häckningsbiotop.

TRETAIG HACKSPETT

Trivs allara bäst i den rena barrskogen, eller där lövinslaget är måttligt. Skogen skall helst vara någorlunda orörd och innehålla döda träd och murkna höga stubbar. Den "perfekta" biotopen är nästan omöjlig att finna i dagens moderna skogar.

Längre upp i landet kan man också finna den tretåiga ganska långt upp i björkskogsregionen.

DEN MINDRE HACKSPETTEN

Var förr ganska vanlig i våra trakter. Helst håller den till i lövskogar och blandskogar som är ljusa och öppna.

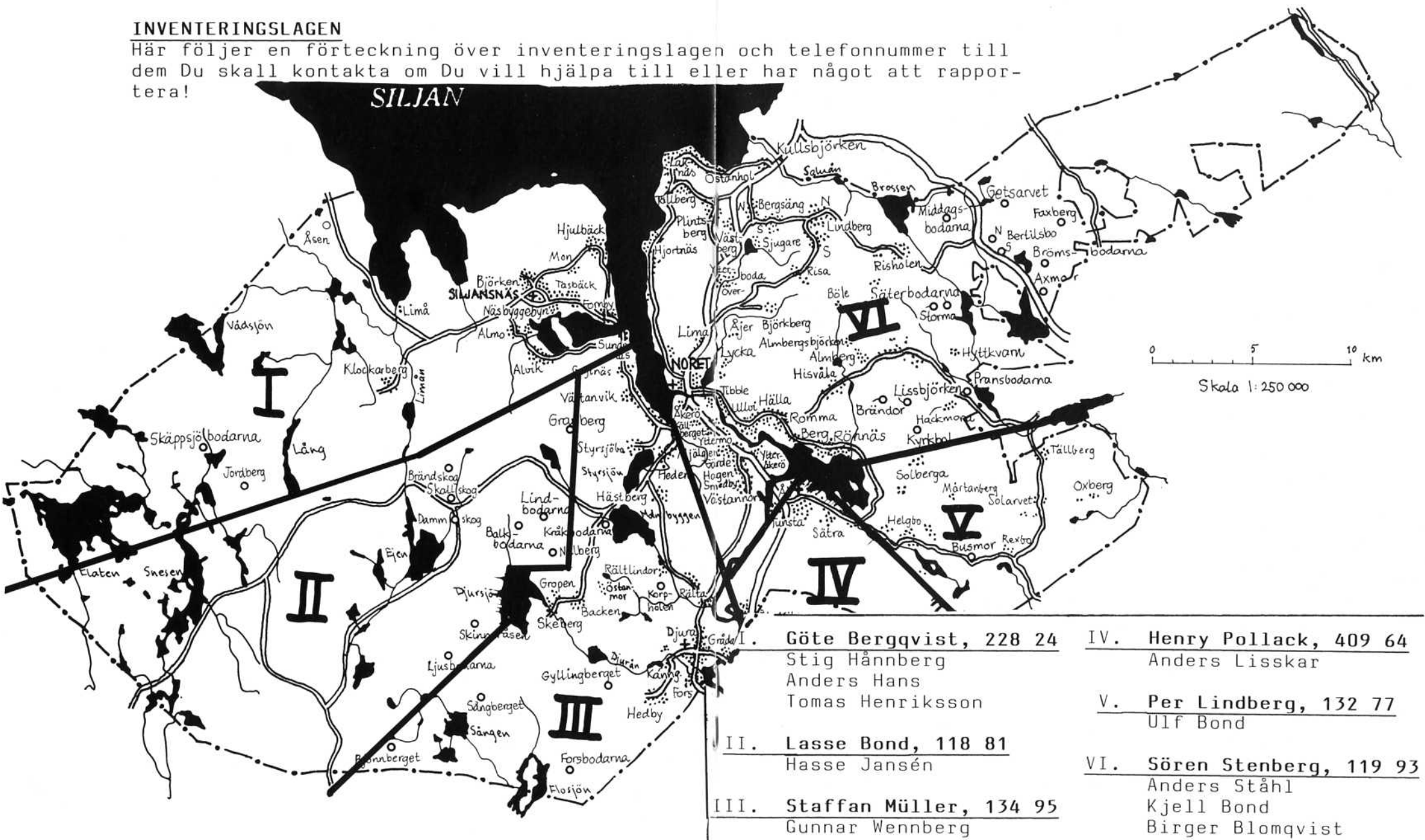
I trädgårdar och parker och kulturlandskapets lövdungar kan den, om än ytterst sporadiskt, återfinnas än i dag.

SPILLKRÅKAN

Är i dag knappast hotad till sin existens. Den är emellertid i likhet med de andra hackspettarna särskilt förtjust i den naturtyp som oftast är föremål för såg och maskin. Spillkråkan föredrar högstammig barr- eller lövskog. Som boträd väljer den ofta en reslig tall eller en gammal asp. Tallen är således ganska ofta avverkningsmogen och aspen tillhör kategorin skräpskog. Kring våra fäboddar hittas vi ofta dessa grova träd, varför även spill-

INVENTERINGSLAGEN

Här följer en förteckning över inventeringslagen och telefonnummer till dem Du skall kontakta om Du vill hjälpa till eller har något att rapportera!

(Dessutom kan Gunnar Lind, 118 66, ta emot rapporter oavsett område)

SPILLKRÅKAN har ett stort revir och är därmed mindre känslig för lokala avverkningar. Den trivs utmärkt i den högstammiga skogen kring fäbodarna.
Foto: Gunnar Lind

kråkan är en fågel som omfattas i vår fäbodinventering.

ÖVRIGA ARTER

som kan betecknas som intressanta för inventerarna är givetvis rovfågeln.

Vi kommer framför allt att lyssna särskilt efter duvhöken.

METODER

Kommunens yta har delats upp i 6 olika delar. Inom varje del finns ca 20 fäbodställen och byar som skall besökas under ett visst antal gånger under 3 år.

1987 beräknas inventeringen vara klar.

Vi kommer att agera för fågelskydd allt eftersom något värdefullt visar sig och kommer efter avslutad inventering att överlämna ett förslag till åtgärder

i stort för att skydda de mest värdefulla fäbodomgivningarna.

INVENTERARNA

kommer att få lägga ner ett stort arbete på fäbodexkursionerna. I runda tal kommer vi att köra 5000 mil med bil för att komma till inventeringsytorna.

Av denna orsak har vi sökt bidrag från olika föreningar, fonder och myndigheter och hoppas på att få in så mycket slantar att åtminstone bensinkostnaderna kan finansieras.

HJÄLP TILL!

Det är med anledning av mängden tid som går åt, också av största värde, att alla som är ute i fäbodmarker och byar under dessa år rapporterar alla hackspettsobservationer till den som är områdesansvarig!!!!!!!

STAFFAN MÜLLER

FÖRELÄSNING:

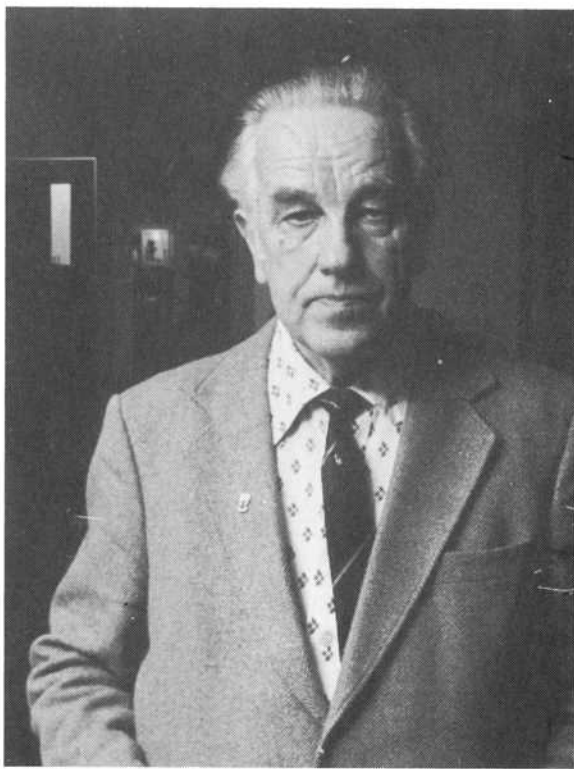
PERARVID SKOOG

PERARVID SKOOG har doktorerat på grävlingens ekologi och är lärare vid tekniska högskolan i Stockholm. Flitigt anlita av bl.a Sveriges Radio och som inventerare i bl.a fjällvärlden.

ÄLVARNAS OCH ÄLVSTRÄNDERNAS DJURLIV - HUR PAVERKAS VÄXTER OCH DJUR VID UTBYGGNAD ?

VÄLKOMMEN TILL KAJEN ONSDAGEN DEN 20 MARS KL.19.00

En sammanbiten
Gösta Tysk, sist
det begav sig.
FOTO: Bo Sollén

GÖSTA TYSK

Altmeister Gösta Tysk, kåsör, filmare, fotograf, författare etc, är turligt nog bosatt i Dala Järna.

Det innebär att vi har möjlighet att få träffa honom ibland.

För ca 7 år sedan hade vi nöjet att få lyssna på Gösta Tysk's berättelse från Alaskas vildmark.

Senast i fjol, passade vi på att bjuda in honom i samband med medlem Margareta Hedbloms Amerikaaftnar.

Nu tycker Gösta Tysk att han som tack för allt positivt vi ut-
rättar i fågelklubben, skall ställa upp för oss en kväll:

TIBURTIUSDAGEN SÖNDAGEN DEN 14 APRIL KL.17,00 VISAR GÖSTA TYSK
EN VIDEOFILM OM SPELANDE TJÄDER. HAN BISTÅR OSS VIDARE MED EN
BILDSVIT FRÅN FÅGELMARKERNA I DALASKOGARNA.

VÄLKOMNA!!!

NATTSKÄRREINVENTERING - FREDAGEN DEN 14 JUNI KL.22.00

NATTSKÄRRAN har som framkommer i Gunnar Linds artikel, blivit en mycket sällsynt fågel i våra trakter.

Leksands fågelklubb skall försöka kartlägga fågelns förekomst i Leksandstrakten genom att göra en nattlig inventering av de marker som är särskilt lämpliga nattskärrebiotoper.

STÄLL UPP PÅ DENNA PUNKTINSATS!!!!

SAMLING vid SHELL-macken på Åkerö för instruktioner och genomgång av inventeringsytor. Kl. 22.00.

VÄL MÖTT!

ULF RISBERG, vem annars, har tagit den fina nattsärrebbilden.

NATURFOTOGRAFER

Vårt land är begåvat med en stor skara fotografer som specialiserat sig på naturfotografering.

Några av de mest kända och uppskattade fotograferna har frivilligt skänkt oss bilder att användas i Informationsbladet.

VIKING OLSSON

En av våra mest kända författare och naturfotografer heter Viking Olsson, är bosatt i Nyköping och har ett flertal mycket intressanta böcker på sitt samvete.

Tyvärr har sörmlänningen inga möjligheter

att besöka oss. I stället får vi njuta av hans fantastiska bilder här i stället.

BJÖRN - EYVIND SWAHN

Denna välkända och ofta anlitade Blekingefotograf hyser vi dock stora förhoppningar om att få se hos oss kanske redan i vår.

Förutsättningen är att Studieförbundet lyckas engagera ett

STARE på boholken, kan väl illustrera vår satsning på sarholkar år 1985. Foto: VIKING OLSSON/N

par arrangerer utöver oss, så att de kan lägga ut en turneplan för Swahn.

Det torde inte vara svårt att finna intresserade klubbar, eller hur?

GUDINGAR ÖVER HAVET, vad kan vara mer representativt för blekingsk vinterfauna. FOTO: BJÖRN - EYVIND SWAHN

STUDIECIRKEL FÖR NYBÖRJARE

STUDIEFRÄMJANDET ÄR VÅRT STUDIEFÖRBUND.

GÅ MED I DEN NYBÖRJARCIRKEL SOM STARTAR OMKRING DEN 15 MARS!
UNDER 12 TRÄFFAR UNDER VÅREN FÅR DU LÄRA DIG EN MASSA OM VÅRA VANLIGASTE FÅGLAR: LÄTE, UTSEENDE ETC ETC

CIRKELLEDARE: STAFFAN MÜLLER TEL FÖR UPPLYSNINGAR: 134 95

AKTION MOT BOPLUNDRINGEN

SOFs "FÅGELVAKT" - KRAFTTAG MOT ILLEGAL FÅGELHANTERING

Under de senaste åren har det blivit allt tydligare att det förekommer en omfattande illegal hantering av svenska fåglar. Några fall som lett till fällande domar har blivit mycket uppmärksammade av massmedia. Hanteringen har ofta avslöjats genom tips från den fågelintresserade allmänheten eller från ornitologer.

De två senaste åren har allt fler engagerat sig i arbetet för att sätta stopp för dem som sysslar med mer eller mindre organiserad boplundring. På några håll har grupper bildats för att mer systematiskt ta sig an problemen.

SOF tycker att det är dags för krafttag. Därför startar SOF i vår ett nytt projekt kallat "fågelvakten". Det innebär att en person:

MATS FORSLUND

under tiden 15 april - 15 juli, på heltid ägnar sig åt det hot som boplundrare och andra utgör. Heltid, innebär att Mats finns tillgänglig 24 timmar/dygn. Hit kan man vända sig för att få råd och anvisningar om vart man skall vända sig.

FÅGELVAKTEN kan nås med hjälp av 3 telefonnummer, vilka alla kopplas in den 15 april: "vanlig" telefon 0226/102 07 samt mobiltelefon och personsökare, vilkas nummer meddelas senare.

Fågelvaktens uppgift kommer bl.a att vara:

- ta kontakt med grupper och enskilda som har engagerat sig eller vill engagera sig i bevakningen
- ta kontakt med nyckelpersoner inom rättsväsendet, tull, åklagare
- upprätta kontaktnät och samordna verksamheten både på sikt och vid akuta situationer
- informera allmänheten genom massmedia för att öka medvetandet om problemet.

Det kommer att krävas resurser för att hejda den illegala handeln

**SVERIGES
ORNITOLOGISKA
FÖRENING**

**Riksförening för
fågelforskning
och fågelskydd**

av fåglar. Fågelvakten backas upp av SOF genom fågelskyddsfonden. Som alla förstår finns det också andra fågelskyddsfrågor som behöver stöd från fonden.

I det här läget måste alla helhjärtat ställa upp för FÅGELVAKTEN. POSTGIROKONTOT ÄR 19 94 99 - 5, märk med "FÅGELVAKTEN".

Mer information kommer i VÅR FÅGELVÄRLD nr 2/85.

"Fågelvakten"

Mats Forslund

Parkgatan 4 A

775 00 KRYLBO

ORMVRÅKSUNGAR PÅ BOKANTEN, även dessa kan vara intressanta byten för boplundrare.

FOTO: PETER MÜLLER

ÖLANDSRESA HÖSTEN 1985

DET VAR NÅGRA ÅR SEDAN VI BESÖKTE ÖLAND. NU HAR DET KOMMIT ÖNSKEMÅL OM ATT UPPREPA DEN FINA RESA VI FÖRETOG 1980, PRELIMINÄRT KOMMER VI ATT ÅKA FRÅN LEKSAND PÅ TORSDAGEN DEN 15 AUGUSTI OCH ÅTERVÄNDER TILL LEKSAND PÅ SÖNDAG KVÄLL, SEN BÖRJAR SKOLORNA PÅ MÅNDAGEN!!! OTTENBY OCH NÅGRA ANDRA FINA VADARELOKALER KOMMER ATT BESÖKAS, RINGMÄRKNINGEN SKALL BESES. KOSTNADEN BLIR CA 200 KRONOR FÖR RESAN. VI KOMMER ATT BO I TÄLT OCH VAR OCH EN FÅR FIXA SITT EGET KÄK VID TÄLTPLATSEN. RESAN ÄR LÄMPLIG BÅDE FÖR UNGDOMARNA OCH DE ÄLDRE, ÖLIKA PROGRAMVAL ÄR MÖJLIGA, HÄNG MED! ANMÄLAN: RING STAFFAN MÜLLER SENAST 1JULI, MEN ALLRA HELST SNARAST!!!!!! TEL: 134 95

LÅNGRESA

Inte precis som till Frankrike, men ändå en top-penresa som DU absolut ej får missa!

Anmäl dig i god tid. Det blir så mycket lättare att planera då.

Staffan

SKRIV OM FAGLAR

Fågelklubbens informationsblad är tänkt som ett språkrör mellan föreningens medlemmar, såväl gammal som ung. Tyvärr är det alltför få som utnyttjar möjligheten att skriva i tidningen. PETRUS TENGNER, föregår med gott exempel och berättar här om sina fågelupplevelser i Bergsängsmarkerna.

FÅGLAR I BERGSÄNG

Vinterfåglar

Här skall jag skriva om vinterfåglar i Södra Bergsäng. Vid fågelbordet ser man vanliga fåglar såsom talgoxe, blåmes, talltita, entita, nötväcka, och nötskrika. Vid ett fönster brukar vi hänga upp jordnötter och dit kommer inte nötskrikorna. Om man hade hängt jordnötterna någon annanstans, skulle nötskrikorna ätit upp dem genast. Blåmesarna och talltitorna är ganska modiga. Dombherrarna får man inte glömma. Ungefär mitt på dagen har fåglarna en matpaus. Annars ser man inte så många andra fåglar än gulspurv, skata och kråka. Någon gång har jag sett sparvuggla.

Kattuggla

Vid nyår började jag höra en kattuggla. Sen visade det sig att den samtalade med en annan uggla också. Jag och en kompis började hoja med ugglorna. Några kvällar gick jag ut och lyssnade och när jag inte hörde den, ropade jag efter den och den svarade mig. Sen slutade den ropa, så jag har inte hört den på ett tag.

PS Ett misslyckande

I somras odlade vi havre till kärvar, men den regnade ner nästan helt och hållet. Vi skulle kunna ha tagit några kärvar till oss själva, men då skulle den inte ha varit riktigt mogen, tror jag. Men i år hoppas jag att vi ska lyckas, så att i höst blir det kanske ett slättergille.

Insamling till Frankrike-resan

FOTO: Staffan Müller

INSJÖGÄNGETS VÅRPROGRAM

- 22/3 UGGLEVAKA, samling vid SKOLAN kl. 19,00.
13/4 ORRSPEL, samling vid SKOLAN kl. 04,00.
27/4 BERGUVSPROJEKTET, vi besöker fågelklubbens avelspar.
Samling vid SKOLAN kl. 10,00.
1/6 MORGONUTFLYKT, med Troengs.
Samling vid SKOLAN kl. 06,00.

GLÖM INTE att boka in Ölandsresan den 15:e Augusti!!!
Kom ihåg: varma kläder och fika när vi går ut...

INGEGERD	LASSE	HENRY	ANDERS
406 96	411 29	409 64	411 97

SE HIT ALLA UNGDOMAR!!!
Övernattning i Dammskog, i trivsamt miljö, med ugglor och
hackspettar in på knutarna.
Vi åker från Shell-macken på Åkerö **FREDAG 19:e APRIL,**
kl. 17,00. Åter på Lördag kl. 12,00.

Tag med kvällsmat, något att grilla, frukost,
VARMA kläder, ordentlig sovsäck och liggunderlag.

VÄL MÖTT !!!

Ledare: Per Lindberg, 132 77 --- Ulf Bond, 115 08
Lasse Bond, 118 81 --- Anders Ståhl, 127 11

Hornuggleunge på Fårnäset
i Siljansnäs.

FOTO: Staffan Müller

SILJANSNÄSGRUPPENS VÅRPROGRAM

- 31/3 UGGLEVAKA, samling vid skolan kl.20.00. Varma kläder o fika.
9/4 HACKSPETTSEKKURSION, samling vid skolan kl.06.00.
Gå i stövlar. ta med matsäck och varma kläder.
20/4 ORRSPEL, samling vid skolan kl.05.00. Stövlar, varma kläder
och fika.
12/5 GNAGARINVENTERING, samling vid skolan kl.06.00. Cykel o fika.
27/5 STORÖN, samling vid Siljansnäs Camping kl.05.00. Ta med fika!

Om Du undrar över något skall Du kontakta Anders Hans tel. 22689
eller Tomas Henriksson, 22528

GÅ MED I FÅGELKLUBBEN !!!!!!!

Lantmännen har
erfarenhet, kunskap,
rätt utprovade produkter,
rätt pris inom den
professionella växtodlingen i lantbruket.
Det kan din trädgård dra nytta av.

**Gävle-Dala
Lantmän**

Kom med i en cirkel om Ornitologi

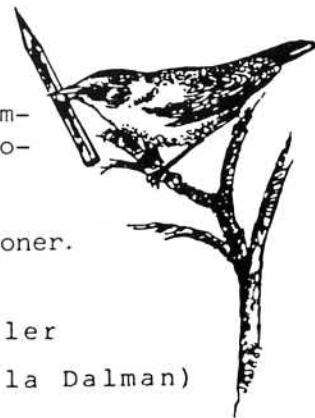
"FÅGLAR FRÅN BÖRJAN"

- nybörjarcirkel som ger en genomgripande introduktion till ornitologin, med speciell betoning på fältbestämning.
15 sammankomster varav 5 exkursioner.

Ledare: Staffan Müller

Anmäl till: 0250/400 24 eller

0247/121 14 (Ulla Dalman)

studiefrämjandet
Fritidsrörelsernas eget studieförbund

Ditt eget försäkringsbolag.

I Dalarna.

DALARNAS
FÖRSÄKRINGSBOLAG